

İntestinal askariasisin ultrasonografi bulguları (olgu sunumu)

Mustafa Karaoğlu¹, Murat Erdoğan¹, Yaşar Nazlıgöl², Tevfik Sabuncu², Necmettin Aktepe³

Harran Üniversitesi Tıp Fakültesi ¹Radyoloji, ²Dahiliye Anabilim Dalları ve ³Parazitoloji Laboratuvarı, Şanlıurfa

Amaç: Ascaris lumbricoides ılık ve sıcak bölgelerde en sık rastlanan intestinal helmittir. Ascarisin radyolojik özellikleri iyi bilinmesine rağmen, intestinal askariyazisin sonografik bulgularını tarif eden çok az çalışma vardır. **Olgu sunumu:** Olguda ultrasonla tanı konan jejunumda ve duodenumda birer askaris vardı. Asemptomatik hastanın ince barsağında karakteristik kıvrımlı hareketli tübüler yapılar gözlemlendi. **Sonuç:** İntestinal askariasis tanısının konulmasında ultrasonografik bulguların bilinmesi faydalı olacaktır.

Anahtar kelimeler: Ascaris, ince barsak, ultrasonografi

Ultrasonographic findings of intestinal ascariasis

Objective: Ascaris lumbricoides is the most common roundworm in warm and temperate regions. Although radiological features of ascaris are well known, there are only a few reports describing sonographic appearances of intestinal ascariasis. **Case report:** In our case, two roundworm one in the jejunum and the other in the ileum initially diagnosed by ultrasound. The tubular structures with characteristic whirling motion observed in small intestine of the asymptomatic patient. **Conclusion:** It may be helpful to know ultrasonographic findings for diagnosis of intestinal ascariasis.

Key words: Ascaris, intestine, ultrasonography.

Genel Tıp Derg 1997;7(2):97-8.

Ascaris dünyada en sık ve yaygın görülen intestinal helmittir ve yaklaşık bir milyar kişinin enfekte olduğu tahmin edilmektedir (1). Biliyer sistemde ve obstrüksiyona sebep olduğunda intestinal sistemde abdominal ultrasonografi (US) ile görüldüğü bildirilmiştir (2,3). Obstrüksiyon yapmamış intestinal askariasis sadece iki olgu sunumunda bildirilmiştir (4-5). Bu çalışmada asemptomatik bir olguda biri jejunumda diğeri ileumda olmak üzere iki intestinal askarisin US bulguları sunulmaktadır.

Olgu sunumu

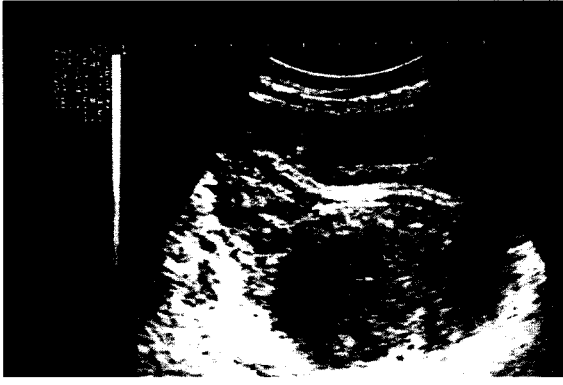
Üriner sistem enfeksiyonu nedeniyle abdominal US yapılan 41 yaşındaki kadın hastada genişlemiş jejunum ansı içerisinde rastlantısal olarak 6 mm çapında, duvarı hiperekojen, ortası hipoekoik olan tübüler yapı şeklinde bir parazit görüntülendi (Resim 1). US'de parazitin morfolojik bulgularına ek olarak kıvrımlı hareketleri de

saptandı. Batının diğer alanları taranırken sağ alt kadranda ileal barsak ansı içinde ikinci bir parazit görüldü (Resim 2). Hasta gaitasının mikroskopik incelemesinde askaris yumurtalarının görülmesiyle tanı doğrulandı.

Resim 1. Genişlemiş jejunum ansında kıvrılmış askaris izlenmektedir.

Yazışma adresi: Yrd.Doç.Dr.Mustafa Karaoğlu, H.Ü. Araştırma Hastanesi Radyoloji Anabilim Dalı, 63200 Şanlıurfa

Resim 2. Uterus komşuluğunda ikinci bir askaris izlenmektedir.

Tartışma ve sonuç

Bütün dünyada özellikle az gelişmiş ülkelerde görülen askarisin erişkin formu insanların ince barsaklarında yaşar. İnce barsaklarında parazit bulunan hastalar asemptomatik olabileceği gibi, çocuklarda kolik ağrılar, erişkinlerde preprandial ve postprandial peptik ülsere benzer şikayetler, hem çocuklarda hem erişkinlerde müphem abdominal şikayetler bulunabilir (1). Ascaris nadiren safra yollarına, safra kesesine, ana pankreatik kanala, apendikse ve divertiküllere migrasyon gösterip biliyer obstrüksiyon, kolanjit, kolesistit, akut pankreatit, akut apendisit ve divertikülit gibi komplikasyonlar oluşturabilir (1). Yine intestinal askariasisin ağır enfestasyonlarında çok sayıda parazitin oluşturduğu kitle (helmintoma), özellikle çocuklarda intestinal obstrüksiyon, volvulus ve invaginasyona neden olabilir (1).

Askarisin biliyer sisteme ve pankreas kanalına migrasyonu sonucu ortaya çıkan komplikasyonlarda US ile parazitin morfolojisinin ve intestinal obstrüksiyon yaptığına bazen karakteristik olan kıvrımlı hareketlerinin saptandığı bildirilmiştir (4).

İntestinal askariasis tanısı primer olarak gaitanın mikroskopik incelenmesinde parazit yumurtalarının görülmesi ile konulur. Baryumlu incelemelerde askarisin dolma defekti yaptığı, gecikmiş filmlerde sindirim sistemine baryum dolduğu görülür (6). Ultrasonografi intestinal askariasis tanısında kullanılan bir yöntem olmamakla beraber, askariasis enfestasyonu ülkemizde sık görüldüğünden, karşılaşıldığında tanı konulabilmesi için US bulgularının bilinmesi yararlı olacaktır.

Kaynaklar

1. Goldsmith RS. Infectious diseases helminthic. In: Tiemes LM, Mc. Phee SJ, Papadakis MA, eds. Current medical diagnosis and treatment. Leabanen: Lange, 1994:1212-42.
2. Cerri GG, Leite GJ, Simoes JB, Coreia Da Rocha DJ, Albuquerque FP, Machado MC, Magalhães A. Ultrasonographic evaluation of ascaris in the biliary tract. Radiology 1983;146:753-4.
3. Chen D, Li X. Forty-two patients with acute ascaris pancreatitis in China. Gastroenterol 1994;29:676-8.
4. Peck RJ. Ultrasonography of intestinal ascaris. J Clin Ultrasound 1990;18:741-3.
5. Özmen MN, Oğuzkurt L, Ahmet B, Akata D, Akhan O. Ultrasonographic diagnosis of intestinal ascariasis. Pediatr Radiol 1995;25 suppl 1:171-2.
6. Margulis AR, Burhenne HJ. Alimentary tract radiology, 5th ed. St Louis: CV Mosby, 1994;926-30.